Resmi Gazete Tarihi: 27.12.2001 Resmi Gazete Sayısı: 24623

# NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLAN YABANİ HAYVAN VE BİTKİ TÜRLERİNİN ULUSLARARASI TİCARETİNE İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar, Listeler ve Dış Ticarete İlişkin Düzenlemeler

**Amaç**

**Madde 1**- Bu Yönetmeliğin amacı, Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) kapsamında yer alan hayvan ve bitki türlerinin sürdürülebilir kullanımını sağlamak için, uluslararası ticaretinin kontrol altına alınmasına yönelik usul ve esasları ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlayarak düzenlemektir.

**Kapsam**

**Madde 2**- Bu Yönetmelik, CITES Sözleşmesi çerçevesinde, Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde tanımlanan örneklerin uluslararası ticaretinin kontrol altına alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

**Hukuki Dayanak**

**Madde 3 — (Değişik: RG 6/8/2004-25545)**

Bu Yönetmelik; 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu, 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 4041 sayılı Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme ile Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunla uygun bulunarak, 20/6/1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan CITES Sözleşmesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**Madde 4 — (Değişik: RG 6/8/2004-25545)**

Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

Sözleşme (CITES): 20/6/1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak, 22/12/1996'da ülkemizde yürürlüğe giren Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi,

Sekreterya: Sözleşme Sekreteryasını,

Yönetim Mercii: Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen, CITES Belgesi düzenlemek ve bu kapsamda gerekli işlemleri yürütmekle yükümlü olan kurumları,

Bilimsel Mercii: Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki görevleri yapmakla sorumlu olan, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanlığını (TÜBİTAK),

Yetkili İdare: Sözleşmeye taraf olmayan devletlerle yapılan ticarette, muhatap alınan resmi kurum ya da kuruluşu,

Ticaret: Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin ithalatı, ihracatı, transiti, yeniden ihracatı ve denizden girişini,

Yeniden ihracat: Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ithal edilmiş olan bir türe ait örneğin ihraç edilmesini,

Denizden giriş: Herhangi bir devletin yetki alanı dışındaki deniz üstü, deniz içi, deniz tabanı ve hava sahası ortamlarından elde edilen bir türe ait örneğin ülkeye sokulmasını,

Tür: Birbirlerine benzeyen, sadece kendi aralarında verimli gen alışverişi yapabilen (üreyebilen) bireylerin oluşturduğu populasyonu,

Populasyon: Biyolojik ve coğrafik olarak ayrı özellikteki bireylerin topluluğunu,

Alt Tür: Bir tür içinde, bazı ayırıcı karakterler ile birbirinden ayrılan bireylerden oluşan topluluğu,

Örnek: Yönetmelik kapsamında yer alan canlı veya ölü hayvan veya bitki türünü, bunların kolayca tanınabilir herhangi bir parçasını ya da türevini,

Suni Yolla Üretilmiş Bitki: Anaç materyalden, kültür ortamında üretilen bitkiyi,

Kontrol Altında Üretilen Hayvan: Kontrollü bir çevrede doğan ya da başka yolla üretilen hayvanları,

Menşe Ülke: Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin, doğal ortamından alındığı, denizden giriş yaptığı, suni veya kontrol altında üretildiği ülkeyi,

Zati Eşya veya Ev Eşyası Sayılan Örnek: Ticari amaç için kullanılmayacak olan, özel bir şahsa ait eşyaların bir kısmını oluşturan veya oluşturması amacını taşıyan, Yönetmelik kapsamında yer alan türlere ait ölü örnekleri, parçaları ve türevleri,

Orman Ürünleri: Her çeşit ağaç, ağaççık ve çalılardan elde edilen oduna müteallik üründür. Tomruk, direk, sanayi odunu, kağıtlık odun, lif-yonga odunu, sırık, çubuk, çıra, kök, yakacak odun ve benzerleri gibi,

Transit Geçiş: Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde hareketini,

CITES Belgesi: Yönetmeliğin I, II ve III sayılı listelerinde yer alan bir türe ait örneğin ihracat, ithalat, yeniden ihracatı ve denizden girişinde, yönetim merciileri tarafından düzenlenen, bu kapsamda yapılan işlemler sırasında taraf devletlerin yönetim merciileri ve gümrük idarelerince aranan, Sözleşme hükümlerine uygun formatta düzenlenen ve Ek-I'de yer alan formu,

ifade eder.

### Listeler ve Dış Ticarete İlişkin Düzenlemeler

**Madde 5-** Yönetmeliğin I sayılı listesi, ticaretten etkilenen veya etkilenebilen ve nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan bütün türleri kapsar. Nesillerinin devamını daha fazla tehlikeye maruz bırakmamak için bu türlerin örneklerinin ticaretinin özellikle sıkı mevzuata tabi tutulması ve bu ticarete sadece istisnai durumlarda izin verilmesi zorunludur.

Yönetmeliğin II sayılı listesi, halen nesilleri mutlak olarak tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla, örneklerinin ticareti sıkı mevzuata tabi tutulmadığı takdirde soyu tükenebilecek olan türleri kapsar.

Yönetmeliğin III sayılı listesi, taraflardan herhangi birinin, kullanımını önlemek veya kısıtlamak amacıyla kendi yetki alanı içinde düzenlemeye tabi tuttuğu ve ticaretinin denetime alınmasında diğer taraflarla işbirliğine ihtiyaç duyduğunu belirttiği bütün türleri kapsar.

Yönetmeliğe konu olan türlerin listeleri ile, dış ticarete ilişkin uygulamaya yönelik düzenlemeler, Bakanlığın uygun görüşü alınarak, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanacak tebliğler ile belirlenir.

## İKİNCİ BÖLÜM
## Yönetim Mercii, Bilimsel Mercinin Görevleri ve Koordinasyon

### Yönetim Mercii

**Madde 6 — (Değişik: RG 6/8/2004-25545)**

Yönetmeliğin I, II ve III sayılı listelerinde yer alan bir türe ait örneğe, CITES Belgesi düzenlenmesi ve gerekli işlemlerin yapılmasında;

a) Karasal omurgasızlar, yumuşakçalar, denizlerde ve iç sularda bulunan bitkilerde dahil su ürünleri ile bunların yumurtaları, deniz memelileri, tüm canlı bitkiler için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı,

b) Kuşlar, deniz memelileri hariç memeliler, sürüngenler, iki yaşamlılar, eklem bacaklılar, orman ürünleri ve mevcut mevzuatla (a) bendinde belirtilen Yönetim Merciinin görevleri dışında kalan türler için Bakanlık,

yetkilidir.

### Bilimsel Mercinin Görevleri

**Madde 7-**Yönetmelik kapsamında, Bilimsel Merci aşağıdaki görevleri yerine getirir;

a) I veya II sayılı listelerde yer alan bir türe ait örneğin ticaretinde, bu durumun, ilgili türün neslinin devamına zarar verip vermeyeceğine ilişkin yazılı görüşünü Bakanlığa ve ilgili Yönetim Merciine bildirmek,

b) I sayılı listede yer alan bir türe ait örneğin ithalatında, ticaretin ilgili türün neslinin devamına zarar vermeyecek bir amaç için yapılacağına ilişkin yazılı görüşünü Bakanlığa ve ilgili Yönetim Merciine bildirmek,

c) I sayılı listede yer alan bir türe ait canlı örneğin ithalatında, türe ait canlı örneğin önerilen alıcısının, bu örneğin bakımı ve barındırılması için uygun donanıma sahip olup olmadığına ilişkin yazılı görüşünü Bakanlığa ve ilgili Yönetim Merciine bildirmek,

d) II sayılı liste kapsamında yer alan bir türe ait örneğin ihracatında, gerek duyduğu takdirde, örneğin ihracatını sınırlandırmak için alınacak uygun tedbirler konusunda Yönetim Merciine tavsiyelerde bulunmak,

e)Uluslararası ticaret nedeniyle, nesilleri tehlike altına giren hayvan ve bitki türlerinin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak ve bu türlerin Sözleşmenin I, II ve III sayılı listelerine alınması yönünde ülke adına oluşturulacak yeni öneriler için, Yönetim Merciilerine bilimsel tavsiyelerde bulunmak,

f)I, II ve III sayılı listelerde yer alan türlerin, Sözleşmeye taraf devletlerin önerileri doğrultusunda listeler arasında yer değiştirmesi hususunda, Bakanlığa ve ilgili Yönetim Merciine yazılı olarak görüşünü bildirmek,

g)El konulmuş bir türe ait örnek için, kurtarma merkezi veya başka uygun bir yerin seçimi konusunda, Bakanlığa veya ilgili Yönetim Merciine tavsiyede bulunmak,

h)Her takvim yılı sonunda Sekreteryaya iletilmek üzere, bu Yönetmelik kapsamındaki türlerin, bir sonraki yıl ihraç edilecek örnekleri için kotaları, ilgili Yönetim Merciileri ile birlikte belirlemek,

ı)Uygulamaya ilişkin ihtiyaç duyulan konularda Yönetim Merciilerine görüşünü bildirmek.

**Koordinasyon**

**Madde 8-**Yönetmelik kapsamında yer alan hayvan ve bitki türlerinin korunmasına dair alınacak tedbirlerin belirlenmesi ve bilgi akışının sağlanmasında, Bakanlık yetkilidir.

Bakanlık; Sekreterya, taraf devletler, Yönetim Merciileri, Bilimsel Merci ile diğer kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonun sağlanmasından sorumludur.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
## I Sayılı Liste Kapsamındaki Türlere Ait Örneklerin Ticareti İle İlgili Kurallar

***I Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İhracatı***

**Madde 9 —(Değişik: RG 6/8/2004-25545)**

I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihraç edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) Yönetim mercii tarafından, ihraç edilecek türün hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğunun tespit edilmesi,

b) Bilimsel merciin sözkonusu ihracatın, türün neslinin devamına zarar vermeyeceğine ilişkin yazılı görüşünün alınması,

c) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

d) İthalatçı ülkenin yönetim mercii tarafından düzenlenen CITES Belgesinin, ilgili Yönetim Merciine ibraz edilmesi,

durumunda verilir.

**I Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İthalatı**

**Madde 10- (Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithal edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, EK-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) **(Değişik: RG 6/8/2004-25545)** İhracat ya da yeniden ihracatını yapan ülkenin yönetim mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciine ibraz edilmesi,

b) Bilimsel Mercinin, ithalatın ilgili türün neslinin devamına zarar vermeyecek bir amaç için yapılacağına ilişkin yazılı görüşünün alınması,

c) Bilimsel Mercinin, canlı türün bakımı ve barındırılması için alıcısının uygun donanıma sahip olduğuna ilişkin yazılı görüşünün alınması,

d) Bilimsel Mercinin, ithalatın ülkenin doğal türleri üzerine olumsuz etkisi olmayacağına ilişkin yazılı görüşünün alınması,

e) **(Değişik: RG 6/8/2004-25545)** Türe ait örneğin ticari amaçlarla kullanılmayacağının, ithalatçı tarafından Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

durumunda verilir.

**I Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Yeniden İhracat**

**Madde 11- (Başlığı ve 1. fıkrası değişik: RG 6/8/2004-25545)** I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihraç edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) Yönetim Mercii tarafından türe ait örneğin, bu Yönetmeliğin kurallarına göre ithal edildiğinin tespit edilmesi,

b) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

c) Canlı örnek için ithalatçı ülkenin Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciine ibraz edilmesi, durumunda verilir.

**I Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin Denizden Girişi**

**Madde 12–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin denizden girişi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) İlgili Yönetim Mercii tarafından, Bilimsel Mercinin, bu girişin söz konusu türün neslinin devamına zarar vermeyeceğine ilişkin yazılı görüşünün alınması,

b) Canlı örneğin alıcısının, bu örneğin barındırılması ve bakımı için uygun donanıma sahip olduğunu Yönetim Merciine taahhüt etmesi,

c) Yönetim Merciine türe ait örneğin ticari amaçlarla kullanılmayacağının taahhüt edilmesi,

durumunda verilir.

**I Sayılı Listede Yer Alan Kontrol Altında Üretilen Hayvanlar ve Suni Yolla Üretilen Bitkilerin Ticareti**

**Madde 13 —(Başlığıyla beraber değişik: RG 6/8/2004-25545)** İlgili Yönetim Mercii tarafından tescil edilmiş olması kaydıyla I sayılı liste kapsamındaki bir hayvan türünün ticari amaç için kontrol altında üretilen örneği ile, I sayılı liste kapsamındaki bir bitki türünün ticari amaç için suni yolla üretilmiş örneği, II sayılı liste kapsamındaki bir türün örneği gibi işlem görür.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
## II Sayılı Liste Kapsamındaki Türlere Ait Örneklerin Ticareti ile İlgili Kurallar

**II Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İhracatı**

**Madde 14– (Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihracatı için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) Bilimsel Mercinin, ihracatın, ilgili türün nesline zarar vermeyeceğine ilişkin yazılı görüşünün alınması,

b) Yönetim Mercii tarafından, ihraç edilecek türün hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğunun tespit edilmesi,

c) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

d) Yönetim Merciileri tarafından, o tür için belirlenmiş yıllık kota miktarına uyulması,

durumunda verilir.

**II Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İthalatı**

**Madde 15–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithali için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur.

**(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** İthalata ilişkin CITES Belgesi, ihracat ya da yeniden ihracat yapan ülkenin Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciine ibraz edilmesi halinde düzenlenir.

Yönetim Mercii gerekli gördüğü takdirde, Bilimsel Merciden yazılı görüş alabilir.

**II Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Yeniden İhracat**

**Madde 16-(Başlığı ve 1. fıkrası değişik: RG 6/8/2004-25545)** II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihracat yapılabilmesi için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması şarttır.

CITES Belgesi;

a) Yönetim Mercii tarafından türe ait örneğin, Yönetmelik hükümlerine göre ithal edildiğinin tespit edilmesi,

b) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

durumunda verilir.

**II Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin Denizden Girişi**

**Madde 17–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin denizden girişi için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) İlgili Yönetim Mercii tarafından, Bilimsel Mercinin, bu girişin söz konusu türün neslinin devamına zarar vermeyeceğine ilişkin görüşünün alınması,

b) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

c) Bilimsel Mercinin, ithalatın ülkenin doğal türleri üzerine olumsuz etkisi olmayacağına ilişkin yazılı görüş vermesi,

durumunda verilir.

Bilimsel Merciin, gerek duyduğu durumlarda, bilim adamları veya Sözleşmeye taraf devletlerin bilimsel mercileri ile istişarede bulunmak suretiyle, bir yılı aşmayan süreler için girişi yapılacak örnek miktarını belirleyebilir. Bu durumda, denizden giriş için CITES Belgesi düzenlenirken bu husus da dikkate alınır.

## BEŞİNCİ BÖLÜM
## III Sayılı Liste Kapsamındaki Türlere Ait Örneklerin ticareti İle İlgili Kurallar

**III Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İhracatı**

**Madde 18–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihracatı için, III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur.

CITES Belgesi;

a)Yönetim Mercii tarafından, ihraç edilecek türün hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğunun tespit edilmesi,

b)Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Merciine taahhüt edilmesi,

durumunda verilir.

**III Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Örneklerin İthalatı**

**Madde 19–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithalatı için, sözkonusu örnek, ilgili türü III sayılı liste kapsamına dahil etmiş olan bir ülkeden ithal edilecekse, III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi ancak, ihracat veya yeniden ihracat yapan ülkenin Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciine ibraz edilmesi halinde verilir;

Yönetim Mercii gerekli gördüğü takdirde, ithalatın bilimsel açıdan değerlendirilmesi amacıyla Bilimsel Merciden yazılı olarak görüş alabilir.

**III Sayılı Listede Yer Alan Türlere Ait Yeniden İhracat(1)**

**Madde 20—(Başlığı ve 1. fıkrası değişik: RG 6/8/2004-25545)** III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihracatının yapılabilmesi için; III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, örneğin ülkemizde işlem gördüğüne veya yeniden ihraç edildiğine dair bir CITES Belgesi alınır.

## ALTINCI BÖLÜM
## CITES Belgeleri

**CITES Belgeleri**

**Madde 21-**Yönetim Mercii tarafından bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda düzenlenecek CITES belgeleri, Ek-1'de yer alan formda belirtilen bilgileri kapsar ve 4 nüsha olarak hazırlanır. Bunlardan sarı bantlı form ticaret sahibine verilir, mavi bantlı form düzenleyen kurumda kalır, kırmızı ve yeşil bantlı formlar Gümrük Müsteşarlığı tarafından belirlenecek gümrük idarelerince alınır. Yeşil bantlı formlar, Gümrük Müsteşarlığı tarafından her takvim yılının bitimini takip eden Ocak ayı içinde toplu olarak Bakanlığa gönderilir. Yönetim Merciileri tarafından düzenlenen CITES Belgelerinin düzenlenmesinde, aşağıdaki hususlara dikkat edilir;

a) **(Değişik: RG 6/8/2004-25545)** Her CITES Belgesinde, belgeyi düzenleyen Yönetim Merciinin adı ile mavi renkli mühürünün ve ilgili Yönetim Mercii tarafından verilen bir kontrol numarasının bulunması esastır. Kontrol numarası, CITES Belgesinin Kontrol numarası isimli bölümüne 13 haneli olarak yazılır ve aşağıdaki bilgileri kapsar.

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | A | B | B | C | C | D | D | -- | -- | F | F | F |

A: Türkiye'nin uluslararası trafik kodunu,
B: Belgeyi düzenleyen Yönetim Merciinin Bakanlık kodunu,
C: Belgenin düzenlendiği ayı,
D: Belgenin düzenlendiği yılın son iki rakamını,
E: "---" (tire),
F: Belgenin düzenlendiği yıl içindeki sıra sayısını,

ifade eder.

Kontrol numarasında, "B" ile tanımlanan bölümde;
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı: 12
Çevre ve Orman Bakanlığı: 18

ile tanımlanır.

b) Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğe CITES Belgesi düzenlenirken, ilgili Yönetim Mercii, CITES Belgesi başvuru sahiplerinden ilave bilgi isteyebilir.

c) Aynı CITES Belgesi kapsamında yer alan farklı türlere ait örneklerin gümrük işlemleri birlikte tamamlanır.

d) Örneklerin her bir sevkiyatı için ayrı bir CITES Belgesi gereklidir.

e) Yönetim Mercii, CITES Belgesini düzenlerken, bir türe ait örnek için Sözleşmeye taraf devletlerin Yönetim Merciileri tarafından düzenlenmiş orjinal CITES Belgesini alır ve muhafaza eder.

**CITES Belgelerinin Geçerlilik Süresi**

**Madde 22–(Değişik fıkra: RG 6/8/2004-25545)** Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, ithalata ilişkin düzenlenen CITES Belgesinin geçerlilik süresi 12 ay, ihracata ve yeniden ihracata ilişkin düzenlenen CITES Belgesinin geçerlilik süresi 6 aydır. Bu süreler uzatılamaz.

Düzenlendiği tarihten itibaren bu süreler içerisinde kullanılmayan CITES Belgesi, belge sahibince ilgili Yönetim Merciine teslim edilir. Bu belge Yönetim Mercii tarafından iptal edilerek, muhafaza edilir.

## YEDİNCİ BÖLÜM
## Ticaret ile İlgili Kurallardan Muafiyetler

**Kontrol Altında Üretilen Hayvanlar veya Suni Yolla Üretilen Bitkilere Ait Örnekler**

**Madde 23—(Başlığı ile beraber değişik: RG 6/8/2004-25545)** İhracatçı ülkenin Yönetim Mercii, bir hayvan türüne ait örneğin üretildiğine veya bir bitki türüne ait örneğin suni yolla üretildiğine, örneğin bu şekilde üretilmiş bir hayvan veya suni yolla üretilmiş bir bitkinin parçası olduğuna veya bunlardan elde edilmiş olduğu sonucuna varmış ise, Yönetim Merciinin bu hususta vereceği bir belge, Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan hükümler uyarınca istenen CITES Belgesi yerine geçer. Ancak, Yönetim Merciinin gerekli görmesi halinde, yukarıda belirtilen durumlarda da CITES Belgesi düzenlenebilir.

**Transit Geçiş**

**Madde 24– (Değişik Fıkra: RG 6/8/2004-25545)** Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin, ülkeden transit geçişinde, örneklerin gümrük işlemleri sırasında Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan kurallar uygulanmaz. Ancak, bu örneklerin transit geçişinde gümrük idaresi görevlilerince, ihracatçı veya yeniden ihraç eden ülkenin ilgili Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanunun transit rejimi hükümleri gereğince istenen belgeler aranır. İhracatçı veya yeniden ihraç eden ülkenin ilgili yönetim mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinde belirtilen son varış yeri, türe ait örneğin taşınması ile ilgili diğer belgelerde belirtilen son varış yerine uygun olmak zorundadır.

Gümrük idarelerince, transit rejimine tabi tutulan örneklere ilişkin belgelerin birer sureti, Gümrük Müsteşarlığı tarafından her takvim yılının bitimini takip eden Ocak ayı içinde toplu olarak Bakanlığa gönderilir.

**Zati Eşya ve Ev Eşyası Sayılan Örnekler**

**Madde 25-**Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan hükümler, zati eşya veya ev eşyası sayılan ölü örneklere, parçalara ve türevlere uygulanmaz. Bu muafiyet aşağıdaki hususları kapsamaz;

a) I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örnek söz konusu olduğunda; örneğin sahibi, bu örneği ikamet ettiği ülke dışından almış ve ikamet ettiği ülkeye götürüyorsa,

b) II sayılı liste kapsamında bir türe ait canlı örnek söz konusu olduğunda; örneğin sahibi, bu örneği ikamet ettiği ülke dışındaki bir ülkenin yabani ortamından ayırmışsa veya örnek sahibi tarafından ikamet ettiği ülkeye götürülüyorsa ya da her iki durum birlikte söz konusu ise, bu durumlarda örnek, hangi ülkenin doğal ortamından alınmışsa, o devletin Yönetim Merciinden söz konusu örneğin ihracından önce CITES Belgesi alınması gerekir.

**Bilimsel Amaçlı Çalışmalar**

**Madde 26-**Yönetmelik kapsamında, I, II ve III sayılı listelerde yer alan türlerden;

a) Yönetim Mercii tarafından verilmiş veya onaylanmış bir etiket taşıyan canlı bitki türlerine ait örneklerin,

b) Muhafaza edilmiş, kurutulmuş veya mahfaza içine konulmuş müze örneklerinin,

c) Kurutulmuş bitki koleksiyonu (herbaryum) örneklerinin, bilim adamları ya da Yönetim Merciileri tarafından tescil edilmiş bilimsel kuruluşlar arasında, ticari olmayan amaçlarla ödünç verilmesi, hibe veya mübadele edilmesi durumunda, Yönetmeliğin, 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan hükümler uygulanmaz.

Bu kapsamda yapılan ödünç verme, hibe veya mübadelelere, ilgili Yönetim Mercii tarafından Bilimsel Merciinin görüşleri doğrultusunda sınırlama getirilebilir.

**Gezici Canlı Hayvan Sergileri**

**Madde 27-**Yönetmelik kapsamında yer alan canlı hayvan örneklerinin; sirkler, gezici hayvanat bahçeleri ve diğer hayvan sergilerinde yer alması durumunda, bu hayvanların Sözleşmenin ilk yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Temmuz 1975'ten önce veya türün Sözleşmenin herhangi bir listesine ilk dahil edildiği tarihten önce elde edilmiş olduğunun ya da bu canlı hayvan örneklerinin, yetiştirilen hayvan olduklarının Yönetim Mercii tarafından belgelenmesi halinde, Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci bölümlerinde yer alan hükümler uygulanmaz.

Canlı hayvan örneği için, Sözleşme öncesine ait veya yetiştirilen hayvan olduğuna dair Yönetim Mercii tarafından verilen belge, en fazla 3 yıl geçerli olur.

**Sözleşme Öncesi Türlere Ait Örnekler**

**Madde 28-** Bir türün Türkiye'nin Sözleşmeye taraf olduğu tarihten önce elde edildiğinin veya bu tarihten sonra olmakla birlikte o türün CITES Sözleşmesi ekindeki listeye dahil edildiği tarihten önce elde edilmiş olduğunun tespiti halinde, ilgili Yönetim Mercii tarafından bu hususu doğrulamak üzere bir belge verilmesi durumunda, Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci bölümlerinde yer alan hükümler, söz konusu örneğe uygulanmaz.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

## Tescil, Kayıt İşlemleri ve İşaretleme

**Tescil ve Kayıt İşlemleri**

**Madde 29-**Yönetmelik kapsamında yer alan türlere ait doğadan alınan yabani örnekler ile yetiştirilen hayvanlar ve suni yolla üretilen bitkilerin ticaretini yapan kişi, kurum ve kuruluşlar, ilgili Yönetim Mercii tarafından tescil edilir.

Tescil koşullarına uyulmadığı takdirde, tescil, ilgili Yönetim Mercii tarafından iptal edilir.

**(Değişik: RG 6/8/2004-25545)** Üretilen hayvanlar ile suni yolla üretilen bitkiler konusunda ticaret için, Yönetim Mercii tarafından tescil edilmiş olan tüm kişi, kurum ve kuruluşlar, Yönetmelikle ilgili işletmelerinde yürütülen işler ve stok miktarları hakkında kayıt tutulmak zorundadır.

Tescil edilmiş kişi ve kurumların tesisleri ve kayıtları, ilgili Yönetim Mercii tarafından her zaman denetlenebilir.

Bilimsel kurum ve kuruluşların tescili Bilimsel Mercinin uygun görüşü doğrultusunda Yönetim Merciileri tarafından yapılır.

**İşaretleme**

**Madde 30-** Mümkün ve uygun olan durumlarda, örneğin tespitine yardımcı olmak için Yönetim Mercii tarafından örnek işaretlenir. Bu işaret, yetkili olmayan şahıslar tarafından taklit edilmesi mümkün olmayacak şekilde tasarlanmış sabit bir damga, kurşun mühür veya örneğin tespitine yarayan diğer uygun işaretleme araçları ile yapılır.

## DOKUZUNCU BÖLÜM
## Çeşitli Hükümler

**Diplomatlar ile Dış Temsilciliklerde Çalışan Kişiler için Uygulama**

**Madde 31-** Ülkemiz adına dış ülkelerde görevlendirilen temsilcilerin, diplomatik görevlilerin ve Birleşmiş Milletler bayrağı altında hizmet veren askeri birliklerin, Yönetmelik kapsamında yer alan örneklere ilişkin olarak ülkeye giriş-çıkışları sırasında yapacakları işlemlerde Yönetmelik hükümleri uygulanır.

**Teşhis ve Tanıtım Katalogları**

**Madde 32-**Yönetmeliğin uygulanması sırasında yapılacak denetimlerin kolaylaştırılması için, Yönetmelik kapsamında yer alan hayvan ve bitki türlerinin teşhis ve tanımlama katalogları, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Bilimsel Merci ile işbirliği halinde, Bakanlık tarafından hazırlanır veya hazırlatılır.

**Bilgi Aktarımı ve Uygulamaların Değerlendirilmesi**

**Madde 33-**Bakanlık, her takvim yılının Ocak ayı içerisinde, Gümrük Müsteşarlığından ve gerekli olması durumunda ilgili Yönetim Merciilerinden, Yönetmelik kapsamında yer alan türlere ait örneklerin, önceki yıl içinde gerçekleştirilen ticaret verilerini alarak, ülke adına yıllık istatistiksel rapor hazırlar ve Sekreteryaya gönderir. Uygulama ile ilgili olarak yurt içinde alınan hukuki tedbirleri Yönetim Merciilerinden ve ilgili kurumlardan bilgi alarak, Sekreteryaya bildirir.

Sekreteryadan alınan listelerdeki değişiklikler, uygulamaya ilişkin kararlar ve yeni düzenlemeler ile uygulayıcı kurumlara yapılan tavsiyeler, Bakanlık tarafından Yönetim Merciilerine, Bilimsel Merciye ve diğer ilgili kurumlara bildirilir.

Yönetim Merciileri, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Bilimsel Merci ve gönüllü kuruluşların temsilcileri, Bakanlığın koordinasyonunda, Yönetmelik kapsamındaki uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla, yılda en az bir defa toplanır.

**Canlı Hayvanların Nakliyatı**

**Madde 34-**Yönetmelik kapsamında yer alan canlı hayvan örneklerinin nakliyatında, Sözleşme hükümleri, Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA) kuralları ile konuya ilişkin taraf olduğumuz diğer uluslararası sözleşme hükümlerine uyulur.

**Kurtarma Merkezi**

**Madde 35-** Kurtarma merkezleri, Yönetmelik kapsamında el koyulan canlı örneklerin, yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmeleri amacıyla, kamu, özel kurum ve kuruluşlar tarafından kurulmuş ya da kurulacak uygun yerlerdir.

Kurtarma merkezleri, ilgili Yönetim Merciileri tarafından sorumlu oldukları türler için kurulabilir.

**El Koyma**

**Madde 36**-Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin, Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak elde edildiği veya ticarete konu olduğunun gümrük idaresi ya da ilgili Yönetim Mercii tarafından tespit edilmesi durumunda, örneğe el koyulur. Gümrük idarelerince el koyulan örnekler için gerekli işbirliğini sağlamak üzere, derhal ilgili Yönetim Merciine bilgi verilir. El koyulan örnekler, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde sağlık açısından kontrolleri yapıldıktan sonra, ilgili Yönetim Merciinin en yakın birimine teslim edilir.

Örneklere el koyma sonucunda oluşan nakliye, depolama ve muhafaza masrafları ile canlı hayvan ve bitkilere el koyma süresince yapılan koruma masrafları, Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlerden tahsil edilir.

Canlı örneğin ülkesine iadesi için, Yönetim Mercii ilgili ülke ile temasa geçer ve masraflar söz konusu ülke tarafından karşılandığı veya Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edene ödetildiği takdirde, örnekler iade edilir. Geri gönderilemeyen örnekler için, Bakanlık gerektiğinde Bilimsel Merci ve Sekreterya ile temasa geçer ve canlı örnekler için uygun bir kurtarma merkezi belirler.

**(Mülga fıkra: RG 6/8/2004-25545)**

**CITES Sözleşmesine Taraf Olmayan Devletlerle Ticaret**

**Madde 37—(Değişik: RG 6/8/2004-25545)**

İhracatın veya yeniden ihracının, Sözleşmeye taraf olmayan devlete yapıldığı veya ithalatın böyle bir devletten yapıldığı durumlarda, Sözleşmeye taraf olmayan devletin yetkili idaresi tarafından verilmiş benzer bir belge ya da resmi yazı, CITES Belgesi yerine kabul edilir. Bu belge, yetkili idarenin ismini, damgasını, imzasını ve ticarete konu olan örneğe ilişkin yeterli bilgiyi ihtiva eder.

**Gümrük Kontrolü ve Yasadışı Ticaretin Önlenmesi**

**Madde 38**-Yönetmelik hükümleri doğrultusunda ilgili Yönetim Mercii tarafından düzenlenen CITES Belgesi, gümrük işlemleri sırasında, gümrük idarelerince istenir. Gümrük Müsteşarlığı, Yönetmeliğin gümrük uygulamaları çerçevesinde gerekli önlemleri alır ve ilgili Yönetim Merciinin uygun görüşünü almak suretiyle, Yönetmelik kapsamındaki listelerde yer alan bir türe ait örneğin, gümrük işlemlerinin yapılabileceği gümrük idarelerini belirler.

Yönetmelik kapsamında yer alan türlere ait örneklerin yasa dışı ticaretinin önlenmesi amacıyla, Yönetim Merciileri İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde gerekli tedbirleri alır. Bakanlık dışındaki Yönetim Merciileri, aldıkları bu tür tedbirleri Bakanlığa bildirir.

**Serbest Bölgeler**

**Madde 39**-Yönetmelik kapsamında yer alan hükümler, Serbest Bölgelerde de uygulanır.

**Yaptırımlar**

**Madde 40– (Değişik Fıkra: RG 6/8/2004-25545)** Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak;

a) CITES Belgesi olmaksızın veya sahte ve geçersiz CITES Belgesi ile bir türe ait örneğin ihracı, ithali, yeniden ihracı ya da denizden girişinin yapılması,

b) CITES Belgesinin alınmasında yalan beyanda bulunulması,

c) CITES Belgesinde tahrifat yapılması,

durumlarında CITES Belgesi iptal edilir. Suçun niteliğine göre Türk Ceza Kanunu, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Gümrük Kanununun ilgili maddelerindeki cezalar uygulanır.

Yönetmelik kapsamında yer alan hayvan ve bitki türlerinin nesillerinin tehlikeye düşürülmesi ve bu türlere zarar verilmesi halinde 2872 Sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca 20 nci maddesinin b bendindeki idari para cezası uygulanır.

Yönetmelik kapsamında yer alan türlerin ticareti ile uğraşanların Yönetim Merciine verdikleri taahhütlere uymamaları durumunda verilen izin ve belgeler iptal edilir.

**Tebliğler**
**Madde 41**-Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak, Bakanlık tarafından yayımlanacak tebliğlerle düzenlenir.

**Geçici Madde 1**-Yönetmelik gereğince hazırlanması gereken listelerle ilgili hükümlerin uygulanması, ilgili tebliğlerin yayımına bağlıdır.

**Yürürlük**
**Madde 42**-Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**
**Madde 43**-Bu Yönetmelik hükümleri Çevre Bakanı tarafından yürütülür. ?????????

**Ek 1**

(Arka Yüz Türkçe)

Talimatlar ve Açıklamalar
(Bunlar formda belirtilen blok numaralarına aittir)

**1.**Verilen belgeye (ihracat izni, ithal edilmiş örneklerin ihracat sertifikası, ithalat izni veya diğer) uygun olan kutuyu işaretleyin. Şayet diğer kutusu işaretlenmişse belgenin cinsi belirtilmelidir. Orijinal sayı, Yönetim Mercii tarafından her belgeye verilen özgün sayıdır.

**2.**İhracat izinleri ve ithal edilmiş örneklerin ihracat sertifikaları için belgenin geçerlilik süresi veriliş tarihinden itibaren 6 aydan fazla olmayabilir. (ithalat izinleri için bir yıl)

**3.**İthalatçının tam olarak isim ve adresi.

**3a.**Ülke ismi tam olarak yazılmalıdır.

**4.**İhracatçının/ithal edilmiş örneklerin ihracatını yapanın tam ismi ve adresi. Ülkenin ismi belirtilmelidir. Müracaat sahibinin imzasının olmaması izni veya sertifikayı geçersiz hale getirir.

**5.**Belgeyi veren Yönetim Mercii tarafından nakliyata bağlı olarak ulusal mevzuata veya özel şartlara bağlı olarak hususi maddeler belirtilebilir.

**5a.**Şu kodlar kullanılacaktır: Ticaret için T, hayvanat bahçesi için Z, botanik bahçeleri için G, sirkler ve gezici sergiler için Q, bilimsel amaçlar için S, av trofeleri için H, kişisel için P, biyomedikal araştırma için M, eğitim için E, doğaya yeniden bırakılma veya bırakılma için N, yetiştirilen hayvanlar veya suni olarak bitkilerin üretilmesi için B.
**5b.**13. bloğa yapıştırılmış olan güvenlik pulunun numarasını belirtin. (Ülkenin uluslararası Standartlar Teşkilatı tarafından belirlenen kodu ile birlikte)

**6.**Belgeyi veren Yönetim Merciinin adı, adresi ve ülkesi form üzerinde basılı olarak yer alacaktır.

**7 - 8.**Hayvan veya bitkinin ilmi adını (cins ve tür, mümkünse alt tür) Sözleşme Eklerinde veya Taraflar Konferansında onaylanan listelerde yazıldığı gibi yazınız ayrıca, hayvan ve bitkinin izni veren ülkedeki adını da yazınız.

**9.**Ticarete konu olan örneği (canlı hayvanlar, deriler, böğürler, cüzdanlar, ayakkabılar vs.) mümkün olduğunca tanımlayınız. Şayet bir örnek markalanmışsa (fişler, tanımlama markaları, halkalar vs.) ve bu husus Taraflar Konferansı tavsiyesi olsun olmasın (çiftlik hayvanı örnekleri, Taraflar Konferansınca onaylanan kotalara tabi örnekler, ticari amaçlar için yetiştirilen hayvanların Ek-I türlerinin örnekleri vs.) markanın numarasını ve tipini belirtin. Canlı hayvanların cinsiyetlerini ve yaşını mümkün olduğunca belirtin.

**10.**Türün yazılı olduğu Sözleşme Ekinin (I, II veya III) numarasını yazın.

Kaynağı belirtmek için aşağıdaki kodları kullanın:

W: Doğadan alınan örnekler için

R: Çiftlikten gelen örnekler için

D: Sözleşmenin VII. Maddesi 4. paragrafı hükümleri kapsamında ihraç edilen, ticari amaçlarla yetiştirilen Ek-I hayvanları ve yine ticari amaçlarla suni yolla üretilen Ek-I bitkileri için

A: Konferans Kararları madde 11.11, a paragrafına göre suni olarak üretilmiş bitkiler ile bunların parça ve türevlerinin Sözleşmenin VII. Maddesi 5. paragrafı hükümleri kapsamında ihracatı (ticari olmayan amaçlarla suni olarak üretilmiş bulunan Ek-I'de yer alan türlerin örnekleri ile Ek-II ve Ek-III'te yer alan türlerin örnekleri) için

F: Konferans Kararı, Düzeltilmiş madde 10.16'da tanımlanan "yetiştirilen hayvanlar" tanımına uymayan ve esaret altında doğmuş hayvanlar (F1 veya devamı nesiller) ile bunların parça ve türevleri için

U: Kaynağı bilinmeyen (doğrulanmalıdır.) için

I: El koyulan veya zaptedilen örnekleri için

**11.**Örneklerin toplam sayısını, bu mümkün değilse miktarını belirtin ve kullanılan ölçü birimini tanımlayın. (örneğin ağırlık kg'dır.) "Bir kasa" veya bir sürü gibi genel deyimler kullanmayın.

**11a.**İçinde bulunulan yılda ihraç edilen örneklerin toplam sayısını (bu izin içinde yer alanlar dahil olarak) ve ilgili örneğin cari yıllık kotasını belirtin. (örneğin 500/1000) Bu hem ulusal kotalar hem de Taraflar

Konferansı'nca belirtilen kotalar için yapılmalıdır.

**12.**Orijin ülke; örneğin doğadan alındığı, hayvanların yetiştirildiği veya suni yolla bitkilerin üretildiği ülkedir. Ülkenin ihracat izni numarasını ve verildiği tarihi belirtin. Bilginin tamamı veya bir kısmı bilinmiyorsa bu 5. blokta doğrulanmalıdır. Bu blok sadece ithal edilmiş örneklerin ihracı için doldurulmalıdır.

**12a.**En son ithal edilmiş örneklerin ihracatını yapan ülke; örneklerin, bu belgenin verildiği ülkeye giriş yapmadan önce ithal edilmiş örneklerin ihraç edildiği ülkedir. Son ithal edilmiş örneklerin ihracatını yapan ülkenin ithal edilmiş örneklerin ihracat sayısını ve veriliş tarihini yazın. Bilginin tamamı veya bir kısmı bilinmiyorsa bu 5. blokta doğrulanmalıdır. Bu kısım sadece önceden ithal edilmiş örneklerin ihracı yapılmış ise ithal edilmiş örneklerin ihracatında doldurulmalıdır.

**13.**İzni veren görevli tarafından doldurulmalıdır. Görevlinin adı (ve ünvanı) tam olarak yazılmalıdır. Güvenlik pulu bu bloğa yapıştırılmalıdır ve üzerine izni veren görevlinin imzasıve damga veya mühür basılmalıdır. Mühür, imza ve güvenlik pulunun numarası açık şekilde okunabilmelidir.

**14.**İhracat veya ithal edilmiş örneklerin ihracatı anında sevkiyatı inceleyen görevli tarafından doldurulmalıdır. Gerçek anlamda ihraç veya ithal edilmiş örneklerin ihracında örneklerin miktarını yazın. Kullanılmayan blokları iptal edin.

**15.**Şayet nakliyat yöntemi, nakliye senedi veya havayolu senedini gerektiriyorsa bunlardan birisinin numarasını yazın. Bu belge Sözleşmenin üç resmi dilinden (İngilizce, Fransızca ve İspanyolca) birinde yazılmalıdır veya bu üç dilden birinde tam tercümesini bulundurmalıdır. İhraç edilen ve ithal edilmiş örneklerin ihracında örneklerin ikisi birden aynı belgede bulunamaz.

Şayet bulunacaksa ihraç edilen ve ithal edilmiş örneklerin ihracında örnekler açık şekilde belirtilecektir. KULLANILDIKTAN SONRA BU BELGE İTHALATÇI ÜLKENİN YÖNETİM MERCİİNE İADE EDİLMELİDİR.